

BIULETYN INFORMACYJNY GDAŃSKIEGO KOMITETU OBRONY WIĘZIONYCH ZA PRZEKONANIA

Nr 9

Gdańsk

Dnia 28.11.1981

1

DOKUMENTY I KZD

UCHWAŁA W SPRAWIE KOMITETÓW OBRONY WIĘZIONYCH ZA PRZEKONANIA

Od połowy sierpnia br. władze państwowe rozpoczęły akcję zakazującą wszelkiej działalności Komitetom Obrony Więzionych za Przekonania. Akcji tej towarzyszą próby zastraszania i represjonowania działaczy tych Komitetów.

Pierwszy Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ "Solidarność" stwierdza, że: Krajowa Komisja Porozumiewawcza uznając wagę sprawy realizacji 4 punktu Porozumienia Gdańskiego powołała uchwałą z dnia 10 grudnia 1980 r. Ogólnopolski Komitet Obrony Więzionych za Przekonania.

Podjęta przez Komitet Ogólnopolski akcja na rzecz więzionych za przekonania spotkała się z szerokim odzewem społecznym. Jej wynikiem było spontaniczne powstawanie na terenie całego kraju komitetów działających na rzecz uwięzionych za przekonania.

Protestujemy przeciwko uniemożliwianiu działań komitetów na rzecz realizacji akceptowanych przez cały naród porozumień społecznych.

Polska winna być krajem bez więźniów politycznych.

1. Pierwszy Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ "Solidarność" popierając inicjatywy społeczne na rzecz obrony więzionych za przekonania uznaje Komitety Obrony Więzionych za Przekonania za agendy związku, podporządkowane władzom odpowiednich szczebli.

2. Regulaminy działania Regionalnych Komitetów Obrony Więzionych za Przekonania opracowane przez Krajowy Zjazd Komitetów Obrony Więzionych za Przekonania za twierdzą Komisje Krajowe.

3. Współpracownicy Komitetów Obrony Więzionych za Przekonania podlegają ochronie związku na równi z członkami związku.

Gdańsk, dnia 7.10.1981 r.

ZJAZD DELEGATÓW

2

52/81

DO RADY PAŃSTWA
POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ
w W A R S Z A W I E

Na polecenie Prokuratury Generalnej PRL prokuratorzy wojewódzcy w Krakowie i Szczecinie zażądali od prokuratorów zrzeszonych w naszym Związku wystąpienia z NSZZ "Solidarność", grożąc im odwołaniem z zajmowanych funkcji, pod zarzutem, iż nie dają rękami należytego wykonywania obowiązków służbowych. Ofiarą tego rodzaju szykan padł już Z-ca Prokuratora Rejonowego w Olsztynie Stefan Snieżko, członek Krajowej Komisji Koordynacyjnej Pracowników Prokuratury, odwołany z zajmowanej funkcji. Stawianie zarzutu prokuratorom, iż nie dają rękami wykonywania swych obowiązków tylko dlatego, że należą do NSZZ "Solidarność" - obraża 10 milionów członków naszego Związku tym bardziej, że takie zarzuty nie są stawiane członkom innych związków zawodowych działających na terenie Prokuratur PRL. Represjonowanie za przynależność związkową jest pogwałceniem Porozumienia Gdańskiego i ratyfikowanych przez Polskę Konwencji o wolności związkowej.

Delegaci zgromadzeni na I Krajowym Zjeździe Delegatów NSZZ "Solidarność" wyrażają protest przeciwko próbom ograniczenia wolności związkowych w stosunku do członków naszego Związku.

Zwracamy się do Rady Państwa jako organu powołanego do strzeżenia praworządności w PRL i nadzorującego działalność Prokuratury Generalnej i jej organów, o spowodowanie zaprzestania bezprawnych działań podejmowanych przez Prokuraturę Generalną PRL. Informujemy równocześnie Radę Państwa, że w Sądach na terenie całego kraju wzywa się na rozmowy sędziów członków naszego Związku przypominając im złożone ślubowanie sędziowskie i żądając złożenia deklaracji lojalności.

Nie chcemy być zmuszeni do podjęcia w obronie naszych członków najostrzejszych środków protestu. Zdając sobie sprawę, że w obecnej sytuacji akcja strajkowa jest szczególnie niekorzystna, wzywamy Radę Państwa do podjęcia natychmiastowej interwencji w tej sprawie, z równoczesnym spowodowaniem natychmiastowego przywrócenia do pracy wszystkich zwolnionych członków NSZZ "Solidarność".

Obrona praw naszych członków, jest podstawowym obowiązkiem NSZZ "Solidarność".

Gdańsk, dn. 3.10.1981r.

ZJAZD DELEGATÓW

3

UCHWAŁA

W sierpniu br. Krajowa Komisja Porozumiewawcza NSZZ "Solidarność" uznając konieczność zachowania pokoju społecznego w kraju skierowała apel do organizatorów "marszu gwiazdzystego" o odwołanie tej formy protestu przeciwko stosowaniu aresztu wobec osób więzionych za przekonania.

Jednocześnie stwierdziła, że otoczy opieką ludzi aresztowanych w toku odbywających się procesów politycznych.

W chwili obecnej w Polsce trzech ludzi, tj. Leszek Moczulski, Romuald Szeremietiew i Tadeusz Stański, odpo- wiadających pod zarzutem popełnienia przestępstw politycznych znajduje się w więzieniu.

Domagamy się uwolnienia aresztowanych, stwierdzając, że ich więzienie jest sprzeczne z punktem 4 Porozumienia Gdańskiego.

Powyższe stanowisko Związku Zjazd Delegatów NSZZ "Solidarność" przedstawia Sądowi Najwyższemu, jako najwyższemu organowi wymiaru sprawiedliwości PRL.

Gdańsk, dnia 7.10.1981r.

ZJAZD DELEGATÓW

4

UCHWAŁA

Pierwszy Zjazd Delegatów NSZZ "Solidarność" wyrażając przekonanie o niemożności naprawy Rzeczypospolitej bez zagwarantowania niezawisłego sądownictwa postanawia

1. Zwrócić się do wszystkich organizacji zakładowych o szerokie rozpropagowanie tych tez programu związku, które dotyczą gwarancji niezawisłości sądownictwa w pełni samorządnego, niezależnego od władz politycznych i administracji państwowej.

2. Zobowiązać władze związku, a w szczególności Komisję Krajową do opracowania materiałów prezentujących całemu społeczeństwu historię sądownictwa w okresie powojennym oraz jego rolę, zarówno pozytywną jak i negatywną, w walce o prawa człowieka i poszanowanie praw całego społeczeństwa.

3. Zobowiązać Komisję Krajową do szczególnej aktywności w negocjowaniu zmian ustawowych, zawartych w programie związku a zabezpieczających niezawisłość sądów. Zobowiązać wszystkich członków związku do poparcia jej działań z akcją protestacyjną włącznie.

Gdańsk, dn. 7.10.1981 r.

ZJAZD DELEGATÓW

1

TEZY UCHWAŁY PROGRAMOWEJ

1

TEZA 23 - System prawny musi gwarantować podstawowe wolności obywatelskie, respektować zasady równości wobec prawa wszystkich obywateli i wszystkich instytucji życia publicznego.

Wymaga to:

1. Realizacji zasad i postanowień ratyfikowanych przez Polskę konwencji międzynarodowych, a w szczególności międzynarodowych paktów praw. Gwarancję tego upatrujemy w ratyfikowaniu przez PRL Protokołu fakultatywnego do Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych, przewidującego międzynarodową kontrolę nad wykonaniem postanowień Paktu.
2. Wyrażenia stwierdzenia w Konstytucji zasady równości obywateli, także bez względu na ich przekonania, pojęcia polityczne i przynależność organizacyjną.
3. Podporządkowania prawu wszystkich czynników życia publicznego, w tym również organizacji politycznych i społecznych. Jest zatem konieczna zmiana uregulowań konstytucyjnych dotyczących statusu prawnego tych organizacji oraz jednoznaczne określenie ich stosunku prawnego do Sejmu oraz innych organów władzy administracyjnej.
4. Powołania niezależnego Trybunału Konstytucyjnego /albo też odpowiedniej Izby Sądu Najwyższego/, którego zadaniem będzie orzekanie o zgodności ustaw z Konstytucją oraz zgodności aktów niższego rzędu z ustawami. Badaniu powinna podlegać również zgodność prawa wewnętrznego z ratyfikowanymi konwencjami i Międzynarodowymi Paktami Praw.
5. Nowelizacji przepisów prawa o zgromadzeniach, o stowarzyszeniach i o paszportach /w ustawie paszportowej powinno być zawarte prawo do swobodnego wyboru miejsca zamieszkania poza granicami kraju oraz powrotu do Polski/. Decyzje ograniczające swobody obywatelskie winny być poddane kontroli sądowej.
6. Wprowadzenia pełnej jawności życia publicznego, której jednym z warunków jest dostęp obywateli do dokumentów władz administracyjnych. Ograniczenia jawności życia publicznego i dostępu do dokumentów winny być określone ustawą.

2

TEZA 24 - Sądownictwo musi być niezależne, a aparat ścigania poddany społecznej kontroli.

Do realizacji tego konieczna jest:

1. Głęboka reforma sądownictwa oraz bezwzględne przestrzeganie zasady jego niezależności. Gwarancją tego jest:
 - a/ Wprowadzenie pełnego samorządu sędziowskiego, który m.in. miałby decydujący głos w powoływaniu na wszystkie stanowiska sędziowskie oraz mianowaniu prezesa sądu.
 - b/ Przestrzeganie zasady nie łączenia funkcji sędziowskiej z żadną inną służbą publiczną zwłaszcza w organizacjach politycznych, nieprzeniesienia i nieusuwania sędziów, którzy mogą być odwołani ze stanowiska jedynie w trybie dyscyplinarnym lub w związku z chorobą. Gwarancje te powinny być zapisane w znówelizowanej ustawie o ustroju sądów powszechnych oraz o Sądzie Najwyższym. Ustawa ta powinna ponadto zapewnić możliwość odwołania sędziego na wniosek Zgromadzenia Ogólnego sędziów w okresie przejściowym 1 roku od wejścia w życie ustaw. W Sądzie Najwyższym konieczne jest ponadto zniesienie powoływania sędziów na okres kadencji.
 - c/ Powołanie sędziów oraz członków kolegiów ds. wykroczeń w drodze bezpośrednich wyborów w celu zwiększenia udziału społeczeństwa w wymiarze sprawiedliwości.
2. Zniesienie instytucji Państwowego Arbitrażu Gospodarczego i poddanie sporów gospodarczych orzecznictwu sądowemu.

3. Zapewnienie gwarancji instytucjonalnych prawidłowego funkcjonowania organów wymiaru sprawiedliwości poprzez:

- a/ przywrócenie instytucji niezależnego sędziego śledczego, wchodzącego w skład określonego sądu; prowadzenie śledztwa oraz podejmowanie decyzji m.in. o stosowaniu aresztu tymczasowego winno należeć wyłącznie do jego właściwości.
- b/ Zreformowanie Prokuratury polegające na ograniczeniu jej roli w procesie karnym do funkcji oskarżyciela i podporządkowanie jej Ministrowi Sprawiedliwości. Należy zagwarantować prokuratorom niezależność przy podejmowaniu decyzji w prowadzonych sprawach.
- c/ Zapewnienie pełnej niezależności i samorządności dla adwokatury. obrońcy winni mieć prawo udziału w postępowaniu przygotowawczym niezależnie od zgody organów śledczych.
- d/ Wyłączenie z właściwości kolegiów ds. wykroczeń - spraw zagrożonych karą aresztu lub karą ograniczenia wolności i przekazanie ich sądom powszechnym; nadzór nad kolegiami sprawować powinien Minister Sprawiedliwości.

4. Wydanie ustawy o Milicji Obywatelskiej nadającej jej charakter organu przeznaczanego do utrzymania ładu społecznego i nie ingerującej w sferę życia politycznego obywateli. Łączenie tych funkcji stało się przyczyną daleko idących wypaczeń w działaniu Milicji. Wydać należy odrębną ustawę o Służbie Bezpieczeństwa. Ustawy te winny określać zakres kompetencji tych organów oraz sposób kontroli społecznej nad ich działalnością.

5. W zakresie prawa karnego wykonawczego domagamy się odrębnego uregulowania sytuacji więźniów politycznych, jednoznacznego określenia praw i obowiązków wszystkich więźniów i poddania zakładów karnych nadzorowi społecznemu. Ośrodki Przystosowania Społecznego winny bezwzględnie ulec likwidacji.

3

TEZA 25 - W Polsce praworządnej nikt nie może być prześladowany za przekonania ani zmuszany do działań niezgodnych z sumieniem.

Związek, stojąc na gruncie punktu 4 Porozumienia Gdańskiego, wyraża wolę i gotowość wytypowania w obronie osób represjonowanych za głoszenie przekonań politycznych. Domagać się będziemy zrealizowania postanowień porozumienia warszawskiego w części dotyczącej uwolnienia więźniów politycznych oraz wydania aktu ambulatoryjnego w stosunku do ludzi, przeciwko którym toczy się postępowanie karne w związku z działalnością opozycyjną. W przypadku działań represyjnych godzących w działaczy związkowych użyte zostaną w ich obronie wszelkie dostępne środki.

W sferze koniecznych zmian w kodeksie karnym i kodeksie postępowania karnego wypowiadamy się za likwidacją przepisów służących zwalczaniu, przy pomocy represji karnej, myśli ideowej i politycznej odmiennej od poglądów lansowanych przez partię i rząd.

Długość okresu zatrzymania należy zmniejszyć do 24 godzin, a zasadność jego stosowania należy poddać kontroli sędziego śledczego, tak aby wyeliminować przypadki, w których stanowiło ono środek represji.

W Polsce praworządnej nikt nie może być zmuszany do wykonywania działań sprzecznych z jego przekonania. W odniesieniu do osób, którym przekonania i zasady wiary zabraniają służby wojskowej z bronią w ręku, powinna istnieć możliwość zamiany jej na inny rodzaj służby publicznej.

Związek będzie bronił represjonowanych za działalność związkową, polityczną i obywatelską.

2